

anonimizētā versija

Tulkojums

C-707/21 – 1

Lieta C-707/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 24. novembris

Iesniedzējtiesa:

Cour de cassation (Francija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 17. novembris

Prasītāja:

Recamier SA

Atbildētāja:

BR

[..]

**COUR DE CASSATION [KASĀCIJAS TIESAS] PIRMĀS CIVILLIETU
PALĀTAS 2021. GADA 17. NOVEMBRA SPRIEDUMS**

Akciju sabiedrība *Recamier* ar juridisko adresi [..] Luksemburgā (Luksemburga) iesniedza kasācijas sūdzību par *Cour d'appel de Versailles* [Versaļas apelācijas tiesa] (12. palātas) 2019. gada 4. jūnija spriedumu lietā pret *BR*, ar dzīvesvietu [..] *La Garenne-Colombes* [La Garena Kolomba], otru lietas dalībnieku kasācijā.

[..]

[..] [norādes uz procesuāliem apsvērumiem]

Kasācijas tiesas pirmā civillietu palāta [..] [sastāvs], pēc lēmuma pieņemšanas saskaņā ar likumu, ir pasludinājusi šādu spriedumu.

Fakti un tiesvedība

- 1 Saskaņā ar pārsūdzēto spriedumu (Versaļa, 2019. gada 4. jūnijs), kas tika pasludināts pēc lietas nodošanas atkārtotai izskatīšanai pēc kasācijas nolēmuma (Pirmā civillietu palāta, 2018. gada 4. jūlijs, pārsūdzība nr. 17-20.610), Luksemburgā reģistrēta sabiedrība *Recamier* bija iesniegusi maksājumu prasības Luksemburgas tiesās pret *BR*, atsaucoties uz aktīvu piesavināšanos, ko šī persona bija izdarījusi, izpildot administratora funkcijas. Ar 2012. gada 11. janvāra spriedumu *Cour d'appel de Luxembourg* [Luksemburgas Apelācijas tiesa, Luksemburga] atzina prasību par nepamatotu. Šī tiesa uzskatīja, ka tā kā apgalvotie pārkāpumi bija administratora izdarīti pārkāpumi, viņam izpildot savas funkcijas, tā bija *BR* līgumiskā atbildība, un ka līdz ar to prasība, kas tiešā veidā bija pamatota ar atbildību, kas izriet no neatļautas darbības (kvazidelikta), bija jāatzīst par nepieņemamu saskaņā ar principu, ka atbildību par līgumisko pārkāpumu un atbildību par neatļautu darbību nevar piemērot kumulatīvi.
- 2 2012. gada 24. februārī sabiedrība *Recamier* cēla prasību pret *BR Tribunal de commerce de Nanterre* [Nantēras komerclietu tiesa, Francija] par to pašu summu samaksu saistībā ar tiem pašiem faktiem, pamatojoties uz Luksemburgas tiesību normām par līgumisko atbildību.
- 3 Pārsūdzētajā spriedumā apelācijas tiesa atzina sabiedrības *Recamier* prasību par nepieņemamu, jo Luksemburgas tiesu nolēmumu *res judicata* spēks ir jānovērtē atbilstoši Francijas procesuālajām tiesību normām, atbilstoši kurām prasītājam jau pirmajā prasības pieteikumā ir jāizvirza visi pamati, ar ko prasītāja ieskatā var pamatot prasību (tā sauktais pamatu koncentrēšanas noteikums). Apelācijas tiesa no tā secināja, ka lietas dalībnieki, viņu statuss un prasītais bija identisks tiesu instancē, kurā tika pieņemts Luksemburgas tiesas spriedums, un šajā tiesu instancē, un tā kā prasības par zaudējumu atlīdzību priekšmets bija identisks, proti aktīvu piesavināšanās, kurā tika vainots *BR*, attiecīgi sabiedrībai *Recamier* nevarēja ļaut izvirzīt citu juridisko pamatojumu, kas ir atšķirīgs no pamatojuma, ko tā nebija savlaicīgi izvirzījusi.

Piemērojamās tiesību normas

Savienības tiesības

- 4 Padomes Regulas (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās (Briseles I regula) [Labojums, OV L 81, 29.3.2011., 18. lpp.] 33. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstī pieņemtu spriedumu bez kādas īpašas procedūras atzīst pārējās dalībvalstīs.”

Valsts tiesību normas

- 5 *Code de procédure civile* [Civilprocesa kodekss] 480. pantā ir noteikts:

“Spriedums, kura rezolutīvajā daļa pilnībā vai daļēji tiek izlemts par pamatpriekšmetu vai procesuālu iebildi, iebildi par nepieņemamību vai jebkuru citu pakārtotu jautājumu, līdz ar tā pasludināšanu iegūst *res judicata* spēku attiecībā uz strīdus jautājumu, kas tajā tiek izšķirts.

Lietas priekšmets ir saprotams atbilstoši 4. pantā noteiktajam.”

Šī paša kodeksa 4. panta 1. daļā ir noteikts:

“Pamatpriekšmets ir strīdus priekšmets, kas ir nosakāms ar lietas dalībnieku atbilstošajiem prasījumiem.”

- 6 *Code civil* [Civilkodeksa] 1351. pantā, kas tagad ir 1355. pants, ir noteikts:

“*Res judicata* spēks ir piemērojams vienīgi attiecībā uz to, kas ir bijis tiesvedības priekšmets. Ir nepieciešams, lai prasījums un prasības pamats būtu tas pats un lai prasība ir starp tām pašām pusēm, to ir iesniegušas tās pašas puses pret šīm pašām pusēm tajā pašā statusā.”

- 7 Atbilstoši Kasācijas tiesas judikatūrai, kopš 2006. gada 7. jūlija plēnuma sprieduma (*pourvoi n° 04-10.672, Bull. civ. n° 8*) [pārsūdzība nr. 04-10.672, Civillietu palātas biļetens Nr. 8], prasītājam jau prasībā pirmajā instancē ir jāizvirza visi pamati, ar kuriem tā ieskatā var pamatot prasību. Nav pieņemama prasītāja izvirzīta prasība, ar ko apstrīd divu prasību priekšmeta identisko raksturu, atsaucoties uz juridisko pamatojumu, kuru prasītājs nav savlaicīgi izvirzījis. Līdz ar to atbilstoši *res judicata* spēkam ir jānoraida tāda prasītāja prasība, kas ir izvirzījis prasījumu par līgumisko atbildību, lai saņemtu zaudējumu atlīdzību, lai gan viņa prasība par šo pašu zaudējumu atlīdzību neatļautas darbības dēļ ir tikusi noraidīta ar galīgā spēkā stājušos tiesas nolēmumu, kurā netika izvirzīts pamats par līgumisko atbildību (*2^e Civ., 25 octobre 2007, pourvoi n° 06-19.524, Bull. 2007, II, n° 241*) [Otrā Civillietu palāta, 2007. gada 25. oktobris, pārsūdzība nr. 06-19.524, Biļetens, 2007. gads, II [sērija], Nr. 241].

Lietas dalībnieku nostāja

- 8 Sabiedrība *Recamier* apgalvo, ka Luksemburgas tiesas nolēmuma *res judicata* spēks ir jānovērtē nevis atbilstoši Francijas tiesību normām, bet vai nu atbilstoši šī jēdziena autonomai interpretācijai Savienības tiesībās, vai arī atbilstoši Luksemburgas tiesībām, jo ārvalsts nolēmuma atzīšana valstī, kurā prasa atzīšanu, nevar šim spriedumam radīt plašāku iedarbību par to, kāds šim nolēmumam piemīt tā izcelsmes valstī, un ka Luksemburgas tiesībās nav prasījuma pamatu koncentrēšanas principa.

- 9 *BR* apgalvo, ka saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normu katrai valstij ir ekskluzīva kompetence izveidot pašai savu iekšējo iekārtu, proti, izveidot dažādas struktūras, sadalīt kompetences to starpā un paredzēt noteikumus to darbībai, līdz ar to piemērojamās procesuālās tiesībās katrā ziņā ir *lex fori*, un ka šajā jomā nav piemērojamas kolīziju normas.
- 10 [Kasācijas tiesas] ģenerālvokāts galvenokārt ir secinājis, ka ir jāpiemēro Luksemburgas tiesības un pakārtoti, ka ir jāvēršas ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojums

- 11 Pirmkārt Eiropas Kopienu Tiesa ir lēmusi, “ka ārvalsts nolēmumam, kas atzīts atbilstoši [Briseles] konvencijas 26. pantam, valstī, kurā prasa atzīšanu, būtībā ir jābūt tādām pašām sekām, kādas tam ir izcelsmes valstī” (EST, spriedums, 1988. gada 4. februāris, *Hoffmann*, 145/86).
- 12 Otrkārt, Eiropas Savienības Tiesa principu, ka *res judicata* spēka jēdzienam Eiropas Savienības tiesībās ir autonoma definīcija (EST, spriedums, 2012. gada 15. novembris, *Gothaer Allgemeine Versicherung u.c.*, C-456/11, 39. un 40. punkts) ir izteikusi šādi:

“Atbilstoši vienveidības Savienības tiesību piemērošanā prasībai šī ierobežojuma precīzais saturs ir jādefinē Savienības līmenī un tam nav jābūt atkarīgam no dažādajiem valstu noteikumiem par *res judicata* spēku.

Res judicata spēka jēdziens Savienības tiesībās neattiecas vienīgi uz aplūkojamā tiesas nolēmuma rezolutīvo daļu, bet arī uz šī nolēmuma motīviem, kas ir rezolutīvās daļas nepieciešamais pamatojums un tādēļ nav no tās atdalāmi (it īpaši skat. 2006. gada 1. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C- 442/03 P un C- 471/03 P *P & O European Ferries (Vizcaya)* un *Diputación Foral de Vizcaya*/Komisija, Krājums, I- 4845. lpp., 44. punkts, kā arī 2012. gada 19. aprīļa spriedumu lietā C- 221/10 P *Artogodan*/Komisija, 87. punkts).”

- 13 Iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai *res judicata* spēka autonomā definīcija attiecas uz visiem no tās definīcijas izrietošajiem nosacījumiem un radītajām sekām, vai arī daļēji tā ir atkarīga no tiesā, kurā ir iesniegta prasība, un/vai tiesā, kas ir pasludinājusi nolēmumu, piemērojamā valsts tiesiskā regulējuma.
- 14 Pirmajā gadījumā tai ir jautājums, vai abas prasības, kas ir iesniegtas divu dalībvalstu tiesās, ņemot vērā *res judicata* spēka jēdziena autonomo definīciju, ir jāuzskata par prasībām ar identisku priekšmetu, ja prasītājs atsaucas uz identiskiem faktiem, bet izvērza atšķirīgu juridisko pamatojumu.
- 15 Konkrētāk tai ir jautājums vai divas prasības, no kurām viena ir pamatota ar līgumisko atbildību, un otra ar atbildību, kas izriet no neatļautas darbības, bet, kuras abas ir balstītas uz identisku juridisko attiecību, kas ir administratora

funkciju izpilde, ir uzskatāmas prasībām ar “identisku prasības priekšmetu” judikatūras *Gubisch Maschinenfabrik* (E[S]T, 1987. gada 8. decembris, 144/86) izpratnē.

- 16 Otrajā gadījumā iesniedzējtiesai ir jautājums, vai Regulas (EK) Nr. 44/2001 [..] 33. panta 1. punktā – atbilstoši kuram ir nolemts, ka dalībvalstīs ir jānodrošina brīva nolēmumu aprīte tādā pat apmērā un ar tādām pašām sekām, kādas tam ir dalībvalstī, kur tas ir pieņemts – ir noteikts pienākums ņemt vērā izcelsmes dalībvalsts tiesā piemērojamo valsts tiesisko regulējumu; vai arī ar to ir atļauts attiecībā uz procesuāla rakstura sekām saistībā ar šo nolēmumu piemērot tiesā, kurā prasa atzīšanu, piemērojamo valsts tiesisko regulējumu.

AR ŠĀDU PAMATOJUMU, Kasācijas tiesa:

Ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu;

UZDOD Eiropas Savienības Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus;

1°/ Vai Padomes Regulas (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (Briseles I regula) 33. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka *res judicata* spēka autonomā definīcija attiecas uz visiem no tās izrietošajiem nosacījumiem un radītajām sekām, vai arī daļēji tas ir atkarīgs no tiesā, kur ir iesniegta prasība, un/vai tiesā, kas ir pasludinājusi nolēmumu, piemērojamā valsts tiesiskā regulējuma?

2°/ Pirmajā gadījumā, vai prasības, kas ir iesniegtas divu dalībvalstu tiesās, ņemot vērā *res judicata* spēka jēdziena autonomo definīciju, ir jāuzskata par prasībām ar identisku priekšmetu, ja prasītājs atsaucas uz identiskiem faktiem, bet izvērza atšķirīgu juridisko pamatojumu?

3°/ Vai divas prasības, no kurām viena ir pamatota ar līgumisko atbildību, un otra ar atbildību, kas izriet no neatļautas darbības, bet, kuras abas ir balstītas uz identisku juridisko attiecību, kas ir administratora funkciju izpilde, ir uzskatāmas prasībām ar identisku prasības priekšmetu?

4°/ Otrajā gadījumā, vai ar Regulas (EK) Nr. 44/2001 33. panta 1. punktu – atbilstoši kuram ir nolemts, ka dalībvalstīs ir jānodrošina brīva nolēmumu aprīte tādā pat apmērā un ar tādām pašām sekām, kādas tam ir dalībvalstī, kur tas ir pieņemts – ir noteikts pienākums ņemt vērā izcelsmes dalībvalsts tiesā piemērojamo valsts tiesisko regulējumu; vai arī ar to ir atļauts attiecībā uz procesuāla rakstura sekām saistībā ar šo nolēmumu piemērot tiesā, kurā prasa atzīšanu, piemērojamo valsts tiesisko regulējumu? [”]

[..]

[..] [tiesvedības apturēšana, valsts procesuālie noteikumi]